

LT

LT

LT

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 16.7.2008
KOM(2008) 459 galutinis

2008/0150 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA

**kuria iš dalies keičiamos direktyvos 92/79/EEB, 92/80/EEB ir 95/59/EB dėl apdorotam
tabakui taikomų akcizų struktūros ir tarifų**

(pateikta Komisijos)

{SEK(2008) 2266}

{SEK(2008) 2267}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1) PASIŪLYMO APLINKYBĖS

- **Pasiūlymo pagrindas ir tikslai**

Pagal 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyvos 92/79/EEB dėl mokesčių, taikomų cigaretėms, derinimo¹ 4 straipsnį ir 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyvos 92/80/EEB dėl mokesčių, taikomų kitam nei cigaretės pramoniniam tabakui, derinimo² 4 straipsnį Europos Komisija turi kas ketverius metus tikrinti, ar sklandžiai veikia bendroji rinka, kokie iš tikrųjų yra akcizų tarifai ir kaip siekiama platesnių Sutarties tikslų. Toks tikrinimas turėtų apimti ir tiesiogiai susijusias 1995 m. lapkričio 27 d. Direktyvos 95/59/EB dėl kitų nei apyvartos mokesčių, kurie turi įtakos apdoroto tabako suvartojimui³, nuostatas. Dėl apdoroto tabako produktų savybių ypatingą dėmesį reikia skirti strateginiams sveikatos apsaugos politikos aspektams.

Šiame direktyvos pasiūlyme siūlomi keli svarbūs esamų Bendrijos teisės aktų pakeitimai, siekiant modernizuoti ir supaprastinti esamas taisykles, suteikti joms daugiau skaidrumo ir geriau integruoti visuomenės sveikatos dalykus. Be to, šiame pasiūlyme kalbama apie susmulkintam rūkomajam tabakui (sukamosioms cigaretėms) taikomų akcizų derinimą su cigaretėms taikomais akcizais.

Siūlomi pakeitimai – išsamaus tyrimo, kurį atliko Komisija, rezultatas. Šio tyrimo išvados pateikiamos pridedamoje Komisijos ataskaitoje.

- **Bendrosios aplinkybės**

Kaip minėta, direktyvų 92/79/EEB ir 92/80/EEB 4 straipsniuose nustatyta, kad akcizų tarifai ir struktūra peržiūrimi kas ketverius metus.

Laikydamosi tos nuostatos Komisija 1995 m. rugsėjo mėn. pateikė savo *pirmąją ataskaitą*⁴. Šioje ataskaitoje nurodyta, kad akcizai apskritai buvo nedaug derinami, bet daroma išvada, kad, prieš priimant galutinius sprendimus dėl teisės aktų keitimo, reikia išsamesnės analizės ir konsultacijų su suinteresuotosiomis šalimis.

1998 m. gegužės mėn. Komisijos pateiktoje *antrojoje ataskaitoje*⁵ siūloma, kad reikia padaryti tik kelis techninius esamų Bendrijos teisės aktų pakeitimus ten, kur jie būtini, ir daroma išvada, kad akcizų struktūra ir tarifai galėtų likti nepakitę. Su ataskaita pateiktas pasiūlymas dėl direktyvos, kuria iš dalies keičiami esami su tabaku susiję teisės aktai, siekiant įtraukti rekomenduojamus techninius pakeitimus. Pasiūlymą Taryba priėmė 1999 m. liepos 29 d. kaip Direktyvą 1999/81/EB. Tačiau daugelis valstybių narių į Tarybos protokolą įtrauktame pareiškime Komisijos paprašė išsamiau peržiūrėti tabako produktų akcizų tarifus ir struktūrą.

¹ OL L 316, 1992 10 31, p. 8, su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2002/10/EB (OL L 046, 2002 2 16, p. 26).

² OL L 316, 1992 10 31, p. 10, su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2002/10/EB (OL L 046, 2002 2 16, p. 26).

³ OL L 291, 1995 12 6, p. 40, su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2002/10/EB (OL L 046, 2002 2 16, p. 26).

⁴ COM(95)285 galutinis, 1995 9 13.

⁵ COM(98)320 galutinis, 1998 5 15.

2001 m. kovo mėn. Komisija pateikė savo *trečiąją ataskaitą*⁶. Su ataskaita pateiktas direktyvos, kuria siūlomi reikšmingi pataisymai, pasiūlymas. Komisija, be minimalaus 57 % apmokestinimo, pasiūlė minimalų fiksuotą 70 EUR už 1000 cigarečių, priklausančių populiariausių kainų kategorijai, akcizą, kad valstybių narių mokesčių lygiai būtų labiau suderinti. Komisijos pasiūlyme taip pat numatytas konkurencinių tabako produktų, kaip antai susmulkinto tabako, apmokestinimas, kuris yra panašus į cigarečių apmokestinimą. Pasiūlymą Taryba priėmė 2002 m. vasario 12 d. kaip Direktyvą 2002/10/EB. Tačiau Taryba sutiko tik su 64 EUR minimalia nustatyta suma ir nederino minimalių susmulkinto tabako tarifų su minimaliais cigarečių tarifais. Atsižvelgdama į šias aplinkybes, Komisija, kai kurių valstybių narių prašymu, į Tarybos protokolą dėl Direktyvos 2002/10/EB įtraukė tokį pareiškimą: „Komisija teigia, kad kitoje peržiūros ataskaitoje, teikiamoje pagal Direktyvos 92/79/EEB ir Direktyvos 92/80/EEB 4 straipsnius, ji pateiks pakankamai duomenų, siekiant apskritai peržiūrėti galimybę, kad būtų galima suderinti susmulkintam rūkomajam tabakui taikomų akcizų struktūrą su cigaretėms taikomų akcizų struktūra.“

Ši peržiūra yra ketvirta ir joje vėl siūlomi keli reikšmingi esamų Bendrijos teisės aktų pakeitimai, kad būtų modernizuotos esamos taisyklės ir užtikrintos vienodos sąlygos ūkinės veiklos vykdytojams. Be to, atliekant šią peržiūrą, labai svarbu atsižvelgti į visuomenės sveikatos apsaugos problemas, turint omenyje tai, kad 2005 m. birželio 30 d. Europos bendrija tapo PSO Tabako kontrolės pagrindų konvencijos šalimi ir kad kelios valstybės narės reikalauja aukštesnio žmonių sveikatos apsaugos lygio, taigi ir didesnio tabakui taikomų akcizų minimumo Europoje. Galiausiai, atsižvelgiant į minėtą Komisijos pareiškimą, šis pasiūlymas susijęs su susmulkintam rūkomajam tabakui (sukamosioms cigaretėms) taikomų akcizų derinimu su cigarečių akcizais.

- **Pasiūlymo srityje galiojančios nuostatos**

Dabartinės nuostatos nustatytos direktyvose 92/79/EEB, 92/80/EEB ir 95/59/EB.

Ši tvarka įvesta 1993 m. sausio 1 d. Ji yra diskusijų, kurios prasidėjo 1985 m. paskelbus Baltąją knygą dėl vidaus rinkos sukūrimo, kurioje Komisija pasiūlė visiškai suderinti apdorotam tabakui taikomus akcizus, rezultatas. Tačiau Taryba nusprendė nesilaikyti šio požiūrio ir derinti tik apmokestinimo struktūrą ir minimalius tarifus.

- **Derėjimas su kitomis Sąjungos politikos kryptimis ir tikslais**

Šis pasiūlymas atitinka pagrindines Sąjungos politikos kryptis ir tikslus.

Sutarties 152 straipsnyje nustatyta, kad žmonių sveikatos aukšto lygio apsauga užtikrinama nustatant ir įgyvendinant visas Sąjungos politikos ir veiklos kryptis. Dėl apdoroto tabako produktų savybių ypatingą dėmesį reikia skirti visuomenės sveikatos ir galutinės produktų kainos ryšiui, atsižvelgiant į PSO Tabako kontrolės pagrindų konvenciją.

Rūkymas vis dar yra pagrindinė vienintelė mirties, kurios galima išvengti, forma Bendrijoje ir viena iš pagrindinių sergamumo ir mirštamumo ES priežasčių: per metus Bendrijoje dėl priežasčių, susijusių su rūkymu, miršta maždaug 650 000 žmonių.

Mokesčiai yra bendrosios prevencijos ir atgrasymo strategijos, apimančios ir kitas priemones, kuriomis siekiama sumažinti paklausą, kaip antai su rinkodara nesusijusios priemonės,

⁶ COM(2001)133 galutinis, 2001 3 14.

apsauga nuo tabako dūmų poveikio, sudėties reguliavimas ir kt., dalis. Tačiau Pasaulio banko nuomone, tabako produktų kainos didinimas yra vienintelė veiksmingiausia priemonė, užkertanti kelią rūkymui. 10 % padidinus kainą, dideles pajamas turinčiose šalyse suaugusiųjų rūkymas vidutiniškai sumažėtų maždaug 4 %. Svarbu, kad didesnių kainų poveikį greičiausia labiausiai pajustų jaunimas, kuris į kainas reaguoja labiau nei vyresnio amžiaus žmonės.

Šiame pasiūlyme siūloma nustatyti visoms ES parduodamoms cigaretėms taikomą minimalią akcizo sumą (piniginis dydis) ir žemiausią mokesčio ribą – tai leistų spręsti sveikatos problemas, kurias kelia visų kategorijų cigaretės. Siekiant prisidėti prie tabako vartojimo mažinimo per ateinančius penkerius metus, pasiūlyme didinamas minimalus apmokestinimas, ypač neleidžiant, kad valstybių narių tabako kontrolės politikai grėsmę keltų gerokai mažesni mokesčiai kitose valstybėse narėse. Be to, pasiūlyme valstybėms narėms leidžiama lanksčiau taikyti specifinius akcizus ir taikyti minimalius akcizus cigaretėms, kad būtų pasiekti sveikatos apsaugos tikslai. Galiausiai, pasiūlyme siūloma minimalius susmulkintam tabakui, kuris skirtas cigaretėms sukurti, taikomus tarifus ir struktūrą suderinti su cigaretėms taikomais tarifais ir struktūra, kad cigaretės nebebūtų keičiamos susmulkintu tabaku.

2) KONSULTACIJOS SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMAS

• Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis

Prieš rengiant šią ataskaitą plačiai konsultuotasi. Komisijos tarnybos paprašė valstybių narių mokesčių institucijų užpildyti klausimyną ir pateikti savo nuomonę apie galimą bendrą tabako produktams taikomų akcizų tarifų ir struktūros peržiūrą. Atsakymais remtasi tolesnėse dvišalėse nacionalinių administracijų ir susijusių Komisijos departamentų diskusijose. Asociacijos ir kitos suinteresuotosios šalys (prekybos, sveikatos apsaugos, kitų sričių) taip pat buvo pakviestos viešose konsultacijose internetu teikti pozicijos dokumentus.

Ekspertų žinių kaupimas ir pritaikymas

Be išsamių konsultacijų su suinteresuotosiomis šalimis, poveikio vertinime taip pat atsižvelgta į pozicijos dokumentus ir straipsnius.

• Poveikio vertinimas

Komisijos tarnybos atliko poveikio vertinimą, sutelkdamas dėmesį į galimas priemones, siekiant modernizuoti tabako produktams taikomų akcizų struktūrą ar suteikti jai daugiau skaidrumo. Be to, ypatingas dėmesys skirtas visuomenės sveikatos ir galutinės produktų kainos ryšiui, atsižvelgiant į PSO Tabako kontrolės pagrindų konvenciją ir į galimybes suderinti susmulkintam rūkomajam tabakui (sukamosioms cigaretėms) taikomus akcizus su cigaretėms taikomais akcizais.

Nagrinėdama, kaip būtų galima siekti įvairių tabako apmokestinimo tikslų, Komisija įvertino keturis pagrindinius metodus.

Pirmasis metodas – nesiimama **jokių naujų priemonių** Bendrijos lygiu (nekeičiamos politikos variantas). Šis metodas neišspręs apsipirkimo kitose šalyse ir kontrabandos sukeliama iškreipimo problemos, kuri dabar egzistuoja tabako rinkoje ir turi poveikį pajamoms ir sveikatos apsaugai. Šiuo metodu nebus išspręstos fiskalinio nestabilumo ir konkurencijos iškreipimo problemos, šiuo metu kylančios dėl populiariausių kainų kategorijos koncepcijos. Jis taip pat nepadės išspręsti pakaitalų problemos ir dėl mokesčių atsirandančio

įvairių apdoroto tabako produktų konkurencijos iškreipimo. Todėl Komisija nepasirinko šios alternatyvos.

Antrasis metodas – keisti tik cigaretėms taikomų akcizų struktūrą. Kad būtų išspręstos fiskalinio nestabilumo ir konkurencijos iškreipimo problemos, kurios kyla dėl populiariausių kainų kategorijos koncepcijos, poveikio vertinime nagrinėjama galimybė panaikinti populiariausių kainų kategorijos, kuri naudojama kaip orientyras nustatyti minimalų apmokestinimą, koncepciją. Vietoj to ES minimalus apmokestinimas galėtų būti taikomas arba visoms cigaretėms, arba pagal vidutines svertines kainas. Kartu vertinama, koks būtų poveikis, jeigu valstybėms narėms būtų suteikta galimybė rinktis lankstesnį požiūrį į akcizų struktūrą nacionaliniu lygiu.

Šis metodas apskritai turėtų tik nedidelį poveikį tabako rinkoms ir valstybių narių pajamoms. Nei 57 % taisyklė visoms cigaretėms, nei vidutinė svertinė kaina nepadidina nė vienos suinteresuotosios šalies administracinių išlaidų. Abi alternatyvos supaprastintų tvarką, palyginti su dabartine padėtimi. Tačiau tik taikant 64 EUR minimumą visoms cigaretėms būtų nustatyta žemiausia mokesčių riba visoms cigaretėms Europos Sąjungoje. Pasirinkus šią alternatyvą labiau sumažėtų valstybėse narėse esantis mokesčių ir kainų skirtumas nei pasirinkus kitas alternatyvas ir būtų pakankamai integruoti visuomenės sveikatos aspektai. Todėl šiai alternatyvai teikiama pirmenybė vidaus rinkos ir sveikatos apsaugos požiūriu. Kita vertus, taikant 57 % taisyklę visoms cigaretėms, kai kuriose valstybėse narėse būtų privalomas *ad valorem* akcizas ir nebūtų laikomasi tikslo leisti valstybėms narėms lanksčiau spręsti dėl specifinio ir *ad valorem* akcizų santykio. Todėl 57 % taisyklės taikymas vidutinei svertinei kainai yra palankiai vertinama alternatyva.

Tačiau pasirinkus antrąją alternatyvą būtų nepakankamai atsižvelgiama į sveikatos apsaugą.

Trečiasis metodas – keisti ne tik cigaretėms taikomų akcizų struktūrą, bet ir minimalius tarifus. Poveikio vertinime buvo modeliuojamas cigaretėms taikomų akcizų minimalių tarifų padidinimas – 57 % apmokestinimas ir (arba) 64 EUR už 1000 cigarečių minimali suma kaip kitos alternatyvos. Ir vėl minimalios sumos padidinimas yra geriausia priemonė siekiant suderinti cigaretėms taikomus mokesčius ir kainas, kad būtų tenkinami ES vidaus rinkos interesai ir atsižvelgiama į tabako kontrolę. Dėl 57 % taisyklės padidinimo reikėtų pakeisti vengimo sąlygą, kuri dabar yra 101 EUR. Padidinimas iki 122 EUR neatsiliktų nuo dabartinės cigaretėms taikomo akcizo raidos vidaus rinkoje ir turėtų tą patį poveikį, kaip ir 2001 m., t. y. apimtų penkias valstybes nares, kuriose nustatyti didžiausi mokesčiai. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija apsvarstė keletą galimų padidinimo būdų.

Padidinus iki 90 EUR visoms cigaretėms ir 63 % vidutinėms svertinėms kainoms, galbūt vidutiniškai 10 % sumažėtų paklausa 22 valstybėse narėse. Be to, tai sudarytų sąlygas toliau didinti cigaretėms taikomus akcizus ir tose valstybėse narėse, kuriose mokesčių lygis yra aukštas. Kainos dėl to, išskyrus Bulgariją ir Rumuniją, netaptų per didelės, palyginti su vietos perkamąja galia valstybėse narėse.

Apskritai kalbant apie cigaretes atrodo, kad šis metodas labiausiai tinka, norint užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą ir kartu aukštą sveikatos apsaugos lygį.

Ketvirtasis metodas – kitiems produktams, visų pirma susmulkintam tabakui, taikomų akcizų struktūros ir minimalių tarifų keitimas, kad būtų išvengta mažiau apmokestinamų tabako produktų kaip cigarečių pakaitalų.

Labai skirtingas susmulkinto tabako mokesčių lygis valstybėse narėse skatina kontrabandą ir apsipirkimą kai kuriose kaimyninėse valstybėse ir iškreipia vidaus rinką. Be to, cigarečių ir

susmulkinto tabako apmokestinimo lygio skirtumai skatina rinktis pakaitalus. Sunku pagrįsti tokius didelius šių produktų minimalių mokesčių tarifų skirtumus Bendrijos lygiu. Tai pasakytina ir sąžiningos konkurencijos, ir, atsižvelgiant į žalingas abiejų produktų savybes, sveikatos apsaugos atžvilgiu. Todėl minimalūs susmulkinto tabako, kuris skirtas cigaretėms sukurti, tarifai turėtų būti suderinti su cigarečių tarifais.

Valstybės narės gali rinktis, ar susmulkintam tabakui taikyti pinigini, ar *ad valorem* minimalų tarifą. Tačiau, kadangi minimalus pinigų suma išreikštas apmokestinimas yra geriausias derinimo veiksnys, cigaretėms visose valstybėse narėse turėtų būti taikomas privalomas minimalus piniginis tarifas (papildomai prie *ad valorem* minimalaus tarifo).

Atsižvelgiant į specifines susmulkinto tabako savybes, minimalus susmulkintam tabakui taikomas akcizas pagrįstai galėtų sudaryti maždaug dvi trečiąsias minimalaus cigaretėms taikomo akcizo dalis. Laikantis dviejų trečiųjų santykio tarp susmulkinto tabako ir cigarečių, minimali suma turėtų būti 43 EUR už kilogramą, o minimalus proporcinis apmokestinimas – 38 %.

Jeigu cigaretėms būtų taikomas didesnis akcizas pagal minėtą 2/3 santykį, susmulkintam tabakui taikomas minimalus tarifas per ateinančius penkerius metus padidėtų iki 60 EUR, t. y. 42 %.

3) TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

- Siūlomų veiksmų santrauka

Komisija siūlo:

- *panaikinti populiariausių kainų kategoriją kaip orientyrą nustatant ES minimalius akcizus ir vertinant specifinio akcizo svarbą visai mokesčių sumai;*

Populiariausių kainų kategorija, kaip rodiklis nustatant minimalius tarifus, neatitinka vidaus rinkos tikslų, nes sukelia valstybių narių tabako rinkų susiskaidymą. Be to, panaikinus populiariausių kainų kategoriją, gerokai supaprastėtų tvarka, būtų užtikrintos vienodos sąlygos gamintojams ir būtų pabrėžiami sveikatos apsaugos tikslai. Vietoj to siūloma, kad visoms cigaretėms būtų taikomas minimalus 64 EUR apmokestinimas, kad dabartinė padėtis taptų skaidresnė ir būtų nustatyta žemiausia ES parduodamoms cigaretėms taikomų mokesčių riba, sprendžiant vidaus rinkos ir sveikatos apsaugos problemas, kurias kelia visų kategorijų cigaretės. Kartu siūloma, kad vidutinės svertinės kainos būtų rodiklis nustatant kitus minimalius apmokestinimus. Tai panaikintų fiskalinį nestabilumą, kurį sukelia populiariausių kainų kategorijos koncepcija, ir sukurtų sąžiningą ir neutralią konkurencinę aplinką tabako gamintojams.

Dėl panašių priežasčių populiariausių kainų kategorija turėtų būti nebenaudojama kaip orientyras vertinant specifinio akcizo svarbą visai mokesčių sumai (Direktyvos 95/59/EB 16 straipsnio 2 dalis). Orientyras turėtų būti vidutinė svertinė kaina.

- *laipsniškai didinti minimalų apmokestinimą, taikomą cigaretėms, laikantis vidaus rinkos tikslų ir atsižvelgiant į sveikatos problemas;*

Reikia didesnės konvergencijos, kad būtų užtikrintas tinkamas vidaus rinkos funkcionavimas. Iš tikrųjų dar yra įvairių valstybių narių mokesčių lygių skirtumų. Kad būtų pasiektas šis tikslas, reikia didinti minimalius mokesčių lygius.

Cigarečių vartojimas ES 2002–2006 m. sumažėjo šiek tiek daugiau nei 10 %. Per tą patį laikotarpį cigaretėms taikomas akcizas padidėjo vidutiniškai maždaug 33 %. Kad būtų paskatintas panašus vartojimo mažėjimas, per ateinančius 5 metus būtų pageidautina dar padidinti akcizus. Atsižvelgiant į Pasaulio banko siūlomą -0,43 kainų dydžio elastingumą, kad 10 % sumažėtų paklausa, kainą reikia padidinti 25 %. Sveikatos požiūriu, padidinimas iki 90 EUR visoms cigaretėms ir 63 % vidutinėms svertinėms kainoms galbūt paskatintų paklausos sumažėjimą 22 valstybėse narėse vidutiniškai 10 % ir visų pirma padėtų išsaugoti rezultatus, kuriuos, vykdydamos savo politiką, apmokestinimo srityje pasiekė valstybės narės. Be to, tai sudarytų sąlygas toliau didinti cigaretėms taikomus akcizus ir tose valstybėse narėse, kuriose mokesčių lygis yra aukštas.

Akcizą reikėtų laipsniškai didinti 5 metus, t. y. vėliausiai iki 2013 m. gruodžio 31 d. Siekiant atsižvelgti į tai, kad esami pereinamieji laikotarpiai, nustatyti pagal stojimo aktus, dar nesibaigė kai kuriose valstybėse narėse, toms valstybėms narėms pereinamieji laikotarpiai pratęsimi 1 ar 2 metais, priklausomai nuo to, kokia dar likusi tų pereinamųjų laikotarpių trukmė.

- *leisti valstybėms narėms lanksčiau taikyti cigaretėms specifinius ir minimalius akcizus;*

Kaip teigiama Komisijos ataskaitoje, vidaus rinkos, biudžeto ir sveikatos apsaugos požiūriu specifiniai ir minimalūs akcizai turi aiškų pranašumą, todėl daugiau lankstumo galėtų būti suteikta toms valstybėms narėms, kurios labiau taiko specifinius akcizus arba minimalius akcizus.

Tačiau būtų pageidautina, kad akcizų struktūra būtų šiek tiek nuosekli, siekiant išvengti padėties, kai vienoje valstybėje narėje akcizai yra tik specifiniai, o kaimyninėje – tik *ad valorem*, nes esant tokiai padėčiai iš pirmosios valstybės narės į antrąją per sieną plūstų aukščiausios kokybės cigarečių srautai, o pigiausių rūšių – priešinga kryptimi. Todėl siūloma išplėsti visų mokesčių sumos ribas nuo 5–55 % iki 10–75 %.

Valstybėms narėms leidžiama lanksčiau taikyti minimalius akcizus neberibojant minimalaus akcizo, taikomo populiariausių kainų kategorijai, lygio, kaip dabar yra kitų apdoroto tabako produktų atveju.

- *laipsniškai suderinti minimalius susmulkintam tabakui, kuris skirtas cigaretėms sukti, taikomus tarifus su cigaretėms taikomais tarifais;*

Laikantis cigaretėms taikomų minimalių tarifų struktūros, siūloma nustatyti susmulkintam tabakui privalomą minimalią (pinigų) sumą ir minimalią *ad valorem* sumą. Laikantis dviejų trečiųjų santykio tarp susmulkinto tabako ir cigarečių, minimalus apmokestinimas turėtų būti 43 EUR už kilogramą, o minimalus proporcinis dydis – 38 %.

Siūlomam cigaretėms taikomam didesniam akcizui taikant pirmiau minėtą 2/3 santykį, susmulkintam tabakui taikomas minimalus tarifas ateinančiais metais padidėtų iki 60 EUR, t. y. 42 %.

- *atsižvelgiant į infliaciją, patikslinti minimalų apmokestinimą, taikomą tabako produktams, išskyrus cigaretes ir susmulkintą tabaką, kuris skirtas cigaretėms sukti;*

Reikia pakoreguoti specifinį akcizą, kuris taikomas cigarams ir cigarilėms, taip pat kitų rūšių rūkomajam tabakui (išskyrus susmulkintą tabaką, kuris skirtas cigaretėms sukti), atsižvelgiant į infliaciją 2003–2007 m. Pagal Eurostato duomenis apie metinį suderintojo vartotojų kainų indekso (SVKI) pokytį 2003–2007 m. infliacija buvo apie 2 % per metus arba 8 % per visą laikotarpį. Taikant tokį procentą minimalioms specifinėms sumoms ir apvalinant iki sveiko skaičiaus, gaunama 12 EUR suma už cigarus ir cigariles ir 22 EUR – už kitas rūkomojo tabako rūšis.

- *iš dalies pakeisti esamas cigarečių, cigarų ir kitų rūkomojo tabako rūšių apibrėžtis;*

- *iš dalies pakeisti cigarečių apibrėžti;*

Taikant akcizą, tabako ritinėlis, kuris (be filtro ar kandiklio) yra ilgesnis kaip 9 cm, bet ne ilgesnis kaip 18 cm, laikomas dviem cigaretėmis; ritinėlis, kuris (be filtro ar kandiklio) yra ilgesnis kaip 18 cm, bet ne ilgesnis kaip 27 cm, atitinkamai laikomas trimis cigaretėmis ir taip toliau. Siekiant sumažinti cigaretėms taikomus akcizus, pradėta pardavinėti naujus produktus, kuriuos sudaro 18cm ilgio ritinėliai ir atskiri filtrų vamzdeliai. Vėliau ritinėliai padalijami į tris dalis ir dedami į filtrų vamzdelius. Taigi trys cigaretės apmokestinamos kaip dvi. Siekiant išvengti tokios tendencijos, tabako ritinėlis, kuris (be filtro ar kandiklio) yra ilgesnis kaip 9 cm, bet ne ilgesnis kaip 12 cm, turėtų būti laikomas dviem cigaretėmis; ritinėlis, kuris ilgesnis kaip 12 cm, bet ne ilgesnis kaip 15 cm, atitinkamai laikomas trimis cigaretėmis ir taip toliau.

- *iš dalies pakeisti cigarų apibrėžti;*

Kelios valstybės narės ir prekybininkai pranešė, kad pasirodė naujų produktų, kurie parduodami kaip cigarai – jų spalva kaip cigarų ar cigarilių, o ne balta, kaip cigarečių, tačiau pagal funkciją, skonį ir pateikimą jie turėtų būti laikomi cigarečių pakaitalu. Todėl pageidautina visiškai panaikinti atitinkamą dabartinės cigarų apibrėžties nuostatą (Direktyvos 95/59/EB 3 straipsnio 3 dalis). Tokiu pakeitimu būtų užtikrintas vienodas tokių produktų apmokestinimas ir mažesni minimalūs tarifai būtų taikomi tik tradiciniams cigarams ir cigarilėms.

- *iš dalies pakeisti tabako pypkėms apibrėžti;*

Rūkomojo tabako apibrėžtis turėtų būti adaptuota, kad būtų galima lengviau atskirti tabaką pypkėms ir susmulkintą tabaką ir išvengti netinkamo apmokestinimo. Siūloma padidinti minimalų tabako pypkėms lapo plotį nuo dabar nustatyto 1 mm iki 1,5 mm.

- *stebėti tabako apmokestinimo tvarką;*

Direktyvų 92/79/EEB ir 92/80/EEB 4 straipsniuose nustatyta, kad Komisija reguliariai tikrina akcizų struktūrą ir tarifus. Tačiau, siekdama atlikti tokį patikrinimą, Komisija turi turėti informacijos apie valstybėse narėse išleistų vartoti tabako produktų kiekius ir kainas. Siekiant užtikrinti veiksmingą ir našų tokios informacijos rinkimą iš visų valstybių narių, siūlomos naujos taisyklės, pagal kurias teikiama informacija apie tabako apmokestinimą, taip pat siūlomos būtinų statistinių duomenų apibrėžtys.

- **Teisinis pagrindas**

Europos bendrijos steigimo sutartis, ypač jos 93 straipsnis.

- **Subsidiarumo principas**

Šis pasiūlymas patenka į bendros Bendrijos ir valstybių narių kompetencijos sritį. Todėl taikomas subsidiarumo principas.

Nors dabar nustatyti minimalūs ES tarifai neleidžia valstybėms narėms taikyti skirtingų akcizų tarifų tabako produktams, šių minimalių tarifų nepakanka, kad būtų užkirstas kelias nustatyti labai skirtingus tarifus, nepaisant to, kad valstybės narės skiria vis daugiau dėmesio sveikatos apsaugos tikslų siekimui šioje srityje. Dėl tokių skirtumų klesti apsipirkimas kitose valstybėse ir kontrabanda, dėl to iškreipiama konkurencija tabako rinkoje, prarandami biudžetiniai išteklių tose valstybėse narėse, kuriose akcizas yra palyginti didelis, ir keliamas pavojus sveikatos apsaugos politikos tikslams.

Jei ES nesiims veiksmų, bus negerai, nes dėl mokesčių politikos sąveikos valstybių narių skirtumai nesumažėjo. Todėl tik pakeitus esamas nuostatas, kaip pirmiau išdėstyta, esama padėtis pasitaisyti. Tokį pakeitimą gali atlikti tik pats Bendrijos teisės aktų leidėjas ir direktyvų, kurias reikia iš dalies pakeisti, autorius.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą dėl toliau nurodytos(-ų) priežasties(-ių).

Šios peržiūros tikslų geriausiai siekti iš dalies pakeitus esamas direktyvas taip, kaip pirmiau išdėstyta.

Pasiūlymą sudaro minimalių tarifų didinimas, kad būtų užtikrintas tinkamas vidaus rinkos veikimas be fiskalinių sienų ir užtikrinami valstybių narių sveikatos apsaugos tikslai. Valstybės narės išsaugo suverenumą nustatyti didesnius akcizus, nei minimalūs tarifai, kaip joms atrodo tinkama jų nacionalinėmis aplinkybėmis. Kartu šiuo pasiūlymu valstybėms narėms suteikiama daugiau lankstumo nustatant akcizų struktūrą ir taikant minimalius akcizus cigaretėms.

Taigi pasiūlymas ribojamas tik tuo, kas būtina siekiant Sutarties tikslų.

- **Pasirinkta priemonė**

Siūlomos priemonės: direktyva. Šioje srityje, kuri reglamentuojama jau keletu direktyvų, valstybės narės ir toliau turėtų turėti galimybę rinktis lankstesnę požiūrį, kaip išdėstyta pirmiau. Taigi kitos priemonės, išskyrus direktyvų pakeitimą iš dalies, būtų nepakankamos.

4) **POVEIKIS BIUDŽETUI**

Priimtas pasiūlymas teoriškai galėtų turėti poveikį, skaičiuojant nuosavus PVM išteklius. Tačiau poveikis būtų nereikšmingas ir bet kuriuo atveju jo negalima nustatyti.

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA

kuria iš dalies keičiamos direktyvos 92/79/EEB, 92/80/EEB ir 95/59/EB dėl apdorotam tabakui taikomų akcizų struktūros ir tarifų

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 93 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą⁷,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę⁸,

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁹,

kadangi:

- (1) Remiantis 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyvos 92/79/EEB dėl mokesčių, taikomų cigaretėms, derinimo¹⁰, 4 straipsniu ir 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyvos 92/80/EEB dėl mokesčių, taikomų kitam nei cigaretės pramoniniam tabakui, derinimo¹¹, 4 straipsniu, atlikta nuodugni tabako gamininiams taikomų akcizų struktūros ir tarifų peržiūra. Ta peržiūra apėmė ir 1995 m. lapkričio 27 d. Direktyvos 95/59/EB dėl kitų nei apyvartos mokesčių, kurie turi įtakos apdoroto tabako suvartojimui¹², nuostatas.
- (2) Siekiant užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą ir kartu aukštą sveikatos apsaugos lygį, kaip reikalaujama EB sutarties 152 straipsnyje, turint omenyje, kad Bendrija tapo Pasaulio sveikatos organizacijos Tabako kontrolės pagrindų konvencijos (TKPK) šalimi, reikia atlikti įvairių pakeitimų. Atliekant tokius pakeitimus reikėtų atsižvelgti į susidariusią įvairių tabako produktų padėtį.
- (3) Cigarečių atžvilgiu reikėtų supaprastinti tvarką, kad būtų sudarytos neutralios sąlygos gamintojams konkuruoti, sumažintas tabako rinkų suskirstymas ir pabrėžti sveikatos apsaugos tikslai. Tuo tikslu populiariausių kainų kategorijos koncepcija turėtų būti pakeista; su kaina susijęs minimalus apmokestinimas turėtų būti nustatomas pagal vidutinę svertinę mažmeninę pardavimo kainą, nes minimali (išreikšta pinigais) suma

⁷ OL C ..., ..., p. .

⁸ OL C ..., ..., p. .

⁹ OL C ..., ..., p. .

¹⁰ OL L 316, 1992 10 31, p. 8, su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2003/117/EB (OL L 333, 2003 12 20, p. 49).

¹¹ OL L 316, 1992 10 31, p. 10; Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2003/117/EB.

¹² OL L 291, 1995 12 6, p. 40. Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 2002/10/EB (OL L 46, 2002 2 16, p. 26).

turėtų būti taikoma visoms cigaretėms. Dėl panašių priežasčių vidutinė svartinė mažmeninė pardavimo kaina turėtų būti naudojama kaip orientyras vertinant specifinio akcizo svarbą visai mokesčių sumai.

- (4) Valstybėms narėms turėtų būti suteikta veiksmingesnių priemonių cigaretėms taikyti specifinį ar minimalų akcizą, kad būtų užtikrinta minimali mokesčių pinigų suma.
- (5) Susmulkintam tabakui, kuris skirtas cigaretėms sukti, Bendrijos minimumas turėtų būti nustatomas taip, kad poveikis būtų panašus, kaip cigarečių atveju. Todėl turėtų būti nustatyta, kad nacionalinis apmokestinimo lygis atitiktų ir mažmeninės kainos procentu išreikštą minimumą, ir minimumą, kuris nustatytas kaip fiksuota suma.
- (6) Išnagrinėti svarbiausių tabako produktų grupių, taip pat ir susmulkinto tabako, kuris skirtas cigaretėms sukti, kainų ir akcizų lygio pokyčiai, ypač cigarečių. Analizė parodė, kad dar yra didžiulių valstybių narių skirtumų, kurie gali trukdyti veikti vidaus rinkai. Didesnė valstybėse narėse taikomų mokesčių lygių konvergencija padėtų sumažinti sukčiavimą ir kontrabandą Bendrijoje.
- (7) Didesnė konvergencija taip pat padėtų užtikrinti aukštą žmonių sveikatos apsaugos lygį. Apmokestinimo lygis yra pagrindinis veiksnys, kuris daro įtaką tabako produktų kainoms, o tai atitinkamai turi įtakos vartotojų rūkymo įpročiams. Sukčiavimas ir kontrabanda kelia pavojų nuo mokesčių priklausančiam cigarečių ir susmulkinto tabako, kuris skirtas cigaretėms sukti, kainų lygiui ir taip trukdo siekti tabako kontrolės tikslų.
- (8) Siekiant didesnės konvergencijos ir mažesnio vartojimo, turėtų būti padidintas Bendrijos minimalus cigarečių ir susmulkinto tabako, kuris skirtas cigaretėms sukti, apmokestinimo lygis.
- (9) Prieš tokį padidinimą būtina, kad susmulkinto tabako, kuris skirtas cigaretėms sukti, minimalus apmokestinimas taptų panašus į cigaretėms taikomą minimalų apmokestinimą, siekiant, kad būtų labiau atsižvelgta į abiejų produktų konkurencijos laipsnį, kuris matyti nagrinėtuose vartojimo modeliuose, taip pat į tai, kad abu produktai vienodai žalingi.
- (10) Siekiant vienodo ir sąžiningo apmokestinimo, cigarečių, cigarų bei cigarilių ir kitų rūkomojo tabako rūšių sąvokų apibrėžtys turėtų būti suderintos taip, kad atitinkamai tabako ritinėliai, kurie savo ilgiu galėtų atitikti dvi ar daugiau cigarečių, nustatant akcizą būtų laikomi dviem ar daugiau cigarečių; cigaras, kuris daugeliu atžvilgių panašus į cigaretę, nustatant akcizą būtų traktuojamas kaip cigaretė; rūkomasis tabakas, kuris daugeliu atžvilgių panašus į susmulkintą tabaką, kuris skirtas cigaretėms sukti, būtų traktuojamas kaip susmulkintas tabakas, kuris skirtas tokiems tikslams.
- (11) Siekiant išvengti Bendrijos minimalaus akcizo, taikomo cigarams, cigarilėms ir kitoms rūkomojo tabako rūšims, išskyrus susmulkintą tabaką, kuris skirtas cigaretėms, lygio sumažėjimo, reikia laipsniškai didinti minimalų lygį, išreikštą konkrečia suma.
- (12) Todėl direktyvas 92/79/EEB, 92/80/EEB ir 95/59/EB reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyva 92/79/EEB iš dalies keičiama taip:

1) 2 straipsnis pakeičiamas taip:

„2 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad cigaretėms taikomas akcizas (specifinis akcizas ir *ad valorem* akcizas) sudarytų ne mažiau kaip 57 % vidutinės svertinės mažmeninės parduodamų cigarečių pardavimo kainos. Akcizas neturi būti mažesnis už 64 EUR už 1000 cigarečių, neatsižvelgiant į vidutinę svertinę mažmeninę pardavimo kainą.

Tačiau valstybės narės, taikančios ne mažiau kaip 101 EUR už 1000 cigarečių akcizą pagal vidutinę svertinę mažmeninę pardavimo kainą, neturi laikytis pirmoje straipsnio dalyje nustatyto 57 % apmokestinimo.

2. Nuo 2014 m. sausio 1 d. valstybės narės užtikrina, kad cigaretėms taikomas akcizas (specifinis akcizas ir *ad valorem* akcizas) sudarytų ne mažiau kaip 63 % vidutinės svertinės mažmeninės parduodamų cigarečių pardavimo kainos. Akcizas neturi būti mažesnis už 90 EUR už 1000 cigarečių, neatsižvelgiant į vidutinę svertinę mažmeninę pardavimo kainą.

Tačiau valstybės narės, taikančios ne mažiau kaip 122 EUR už 1000 cigarečių akcizą pagal vidutinę svertinę mažmeninę pardavimo kainą, neturi laikytis pirmoje straipsnio dalyje nustatyto 63 % apmokestinimo.

3. Vidutinė svertinė mažmeninė pardavimo kaina nustatoma kiekvienų metų sausio 1 d. pagal n-1 metus, remiantis bendru vartojimui išleistu kiekiu ir kainomis, įskaitant visus mokesčius.

4. Nukrypstant nuo straipsnio 2 dalies, šios straipsnio dalies antroji ir trečioji pastraipos yra taikomos.

Lenkijai, Vengrijai ir Slovakijai leidžiama priimti nuostatas, būtinas, kad būtų laikomasi straipsnio 2 dalies, ne vėliau kaip iki 2014 m. gruodžio 31 d.; minėtos valstybės narės tokias nuostatas taiko nuo 2015 m. sausio 1 d.

Rumunijai, Bulgarijai, Lietuvai, Estijai ir Latvijai leidžiama priimti nuostatas, būtinas, kad būtų laikomasi straipsnio 2 dalies, ne vėliau kaip iki 2015 m. gruodžio 31 d.; minėtos valstybės narės tokias nuostatas taiko nuo 2016 m. sausio 1 d.

5. Valstybės narės laipsniškai didina akcizus, kad pradėtų vykdyti straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus dėl datų, kurios nustatytos atitinkamai straipsnio 2 ir 4 dalyse.

6. Kartą per metus Komisija skelbia viso minimalaus akcizo sumai taikomą į eurus perskaičiuotos nacionalinės valiutos vertę.

Valiutų kursai taikomi tokie, kokie yra pirmąją spalio mėnesio darbo dieną ir skelbiami *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* bei įsigalioja nuo kitų kalendorinių metų sausio 1 dienos.“

2) 2a straipsnis pakeičiamas taip:

„2a straipsnis

1. Kai valstybėje narėje pasikeičia vidutinė svertinė mažmeninė cigarečių pardavimo kaina ir dėl to akcizas nukrinta žemiau 2 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyto lygio, tokia valstybė narė gali netikslinti to akcizo, bet ne ilgiau kaip iki antrųjų metų, skaičiuojant nuo įvykusio pasikeitimo, sausio 1 d.

2. Kai valstybė narė padidina cigarečių pridėtinės vertės mokestį, ji gali sumažinti akcizą iki dydžio, kuris, išreikštas vidutinės svertinės mažmeninės pardavimo kainos procentais, prilygtų pridėtinės vertės mokesčio padidėjimui, taip pat išreikštam vidutinės svertinės mažmeninės pardavimo kainos procentais, netgi jei dėl tokio patikslinimo akcizas nukristų žemiau 2 straipsnyje 1 ir 2 dalyse nustatyto lygio, išreikšto vidutinės svertinės mažmeninės pardavimo kainos procentais.

Tačiau valstybė narė vėl padidina tą akcizą, kad ne mažesnę už šį lygį pasiektų ne vėliau kaip antrųjų metų, skaičiuojant nuo įvykusio sumažėjimo, sausio 1 d.“

3) 4 straipsnis pakeičiamas taip:

„4 straipsnis

1. Kas ketverius metus Komisija Tarybai teikia ataskaitą ir tam tikrais atvejais pasiūlymą dėl šiame dokumente nurodytų akcizų tarifų ir akcizų struktūros, nurodytos Tarybos direktyvos 95/59/EB 16 straipsnyje*.

Komisijai rengiant ataskaitą atsižvelgiama į tinkamą vidaus rinkos veikimą, tikrąją akcizų tarifų vertę ir platesnius Sutarties tikslus.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai bet kokią turimą informaciją, kuri būtų svarbi rengiant straipsnio 1 dalyje minimą ataskaitą.

3. Komisija, laikydamosi Tarybos direktyvos 92/12/EEB** 24 straipsnio 2 dalyje nustatytos tvarkos, sudaro tokiai ataskaitai reikalingų statistinių duomenų sąrašą.

* OL L 291, 1995 12 6, p. 40.

** OL L 76, 1992 3 23, p. 1.“

2 straipsnis

Direktyva 92/80/EEB iš dalies keičiama taip:

1) 3 straipsnio 1 dalis papildoma tokiomis 8–11 pastraipomis:

„Nuo 2010 m. sausio 1 d. valstybės narės taiko susmulkintam rūkomajam tabakui, kuris skirtas cigaretėms sukurti, ne mažesnę kaip 38 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, ir ne mažiau kaip 43 EUR už kilogramą akcizą.

Nuo 2014 m. sausio 1 d. valstybės narės taiko susmulkintam rūkomajam tabakui, kuris skirtas cigaretėms sukurti, ne mažesnę kaip 42 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, ir ne mažiau kaip 60 EUR už kilogramą akcizą. Valstybės narės laipsniškai didina akcizus, kad 2014 m. sausio 1 d. pradėtų vykdyti straipsnio devintoje pastraipoje minimus reikalavimus.

Nuo 2010 m. sausio 1 d. procentais, suma už kilogramą ar tam tikru skaičiumi vienetų išreikštas akcizas turi būti ne mažesnis kaip:

- a) 5 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba 12 EUR už 1000 vienetų arba už kilogramą cigarų ir cigarilių atveju,
- b) 20 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba 22 EUR už kilogramą rūkomojo tabako, išskyrus susmulkintą rūkomąjį tabaką, kuris skirtas cigaretėms sukurti, atveju.“

2) 4 straipsnis pakeičiamas taip:

„4 straipsnis

1. Kas ketverius metus Komisija Tarybai teikia ataskaitą ir tam tikrais atvejais pasiūlymą dėl šiame dokumente nurodytų akcizo tarifų.

Komisijai rengiant ataskaitą atsižvelgiama į tinkamą vidaus rinkos veikimą, tikrąją akcizų tarifų vertę ir platesnius Sutarties tikslus.

2. Valstybės narės suteikia Komisijai bet kokią turimą informaciją, kuri būtų svarbi rengiant ataskaitą.

3. Komisija, laikydamasi Tarybos direktyvos 92/12/EEB* 24 straipsnio 2 dalyje nustatytos tvarkos, sudaro tokiai ataskaitai reikalingų statistinių duomenų sąrašą.

* OL L 76, 1992 3 23, p. 1.“

3) 5 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Kartą per metus Komisija skelbia akcizo sumai taikomą euro, perskaičiuoto į nacionalinę valiutą, vertę.

Valiutų kursai taikomi tokie, kokie yra pirmąją spalio mėnesio darbo dieną ir skelbiami *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* bei įsigalioja nuo kitų kalendorinių metų sausio 1 dienos.“

3 straipsnis

Direktyva 95/59/EB iš dalies keičiama taip:

1) 3 straipsnis pakeičiamas taip:

„3 straipsnis

Toliau išvardyti produktai laikomi cigarais arba cigarilėmis, jeigu, atsižvelgiant į jų savybes ir įprastus vartotojų lūkesčius, juos galima rūkyti tokius, kokie jie yra:

- a) tabako ritinėliai, įvynioti į išorinį apvalkalą, pagamintą iš natūralaus tabako;
- b) tabako ritinėliai su smulkinto mišinio užpildu, įvynioti į išorinį įprastinės cigaro spalvos apvalkalą, visiškai dengiantį produktą ir pagamintą iš regeneruoto tabako, tam tikrais atvejais apimant filtrą, tačiau cigarų su filtrais atveju filtrą paliekant neišuktą, jeigu jų vieneto svoris, neįskaitant filtro ar kandiklio, yra ne mažesnis kaip 2,3 g, o ne mažiau kaip trečdalyje ritinėlio ilgio apskritimo perimetras yra ne mažesnis kaip 34 mm.“

2) 4 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Taikant akcizą, straipsnio 1 dalyje nurodytas tabako ritinėlis, kuris (be filtro ar kandiklio) yra ilgesnis kaip 9 cm, bet ne ilgesnis kaip 12 cm, laikomas dviem cigaretėmis; ritinėlis, kuris ilgesnis kaip 12 cm, bet ne ilgesnis kaip 15 cm, atitinkamai laikomas trimis cigaretėmis ir taip toliau.“

3) 6 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) pirmoje dalyje tekstas „1 mm“ pakeičiamas tekstu „1,5 mm“;
- b) antroje dalyje tekstas „1 mm“ pakeičiamas tekstu „1,5 mm“;

4) 7 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Produktai, kurių sudėtyje yra kitų nei tabakas medžiagų, tačiau jie tenkina kitus 3 straipsnyje išvardytus kriterijus, laikomi cigarais arba cigarilėmis.“

5) 16 straipsnis pakeičiamas taip:

„16 straipsnis

1. Specifinis akcizo komponentas neturi būti mažesnis kaip 10 % arba didesnis kaip 75 % visos mokesčių sumos, kuri skaičiuojama susumavus:

- a) specifinį akcizą;
- b) proporcinį akcizą ir pridėtinės vertės mokestį, taikomą vidutinei svertinei mažmeninei pardavimo kainai.

Vidutinė svertinė mažmeninė pardavimo kaina nustatoma kiekvienų metų sausio 1 d. pagal n-1 metus, remiantis bendru vartojimui išleistu kiekiu ir kainomis, įskaitant visus mokesčius.

2. Valstybėje narėje pasikeitus cigarečių vidutinei svertinei mažmeninei pardavimo kainai ir dėl to specifiniam akcizo elementui, išreikštam visos mokesčių sumos procentu, tapus mažesniai kaip 10 % arba didesniai kaip 75 % visos mokesčių sumos, minėtoji valstybė narė, nukrypdama nuo 1 dalies nuostatų, gali netikslinti specifinio akcizo dydžio vėliausiai iki antrųjų metų, skaičiuojant nuo įvykusio kainos pasikeitimo, sausio 1 d.
3. Nepaisant 8 straipsnio 1 dalies, kiekviena valstybė narė į cigaretėms taikomo proporcinio akcizo apskaičiavimo bazę gali neįtraukti muitų.
4. Valstybės narės gali taikyti minimalų akcizą cigaretėms.“

6) 17 straipsnis išbraukiamas.

4 straipsnis

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki 2009 m. gruodžio 31 d., įgyvendina šią direktyvą. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų nuostatų tekstus bei tų nuostatų ir šios direktyvos atitikties lentelę.

Valstybės narės, tvirtindamos šias nuostatas, jose pateikia nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda pateikiama jas oficialiai paskelbiant. Valstybės narės nustato tvarką, kaip tokia nuoroda pateikiama.
2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų nuostatų tekstus.

5 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja 20 dieną nuo jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

6 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas